

ЮЛИУС ЗЕЙЕР. ЛЕГЕНДИ ЗА ЛЮБОВТА

“Легенди за любовта” (София, “Херон Прес, 2003) представя пред българските читатели непознатата за тях творческа вселена на Юлиус Зейер (1841-1901), една от основните фигури на кръга “Лумир”. Подобно на познатия ни в българската литература кръг “Мисъл” представителите на “Лумир” се стремят да издигнат чешката литература до европейско ниво и да я превърнат в част от световното културно богатство.

Творците от кръга “Лумир” са космополити, но съдбата на чешкия народ силно ги вълнува. Независимо от подчертаното предпочитане на сюжети от нечешка действителност или от митологията много по-важна за тях е художествената обработка на произведенията, отколкото декларативно поднесените идеи. Затова и езикът на Зейер е изтънчен, интелектуално и емоционално приповдигнат, а фразата му е синтактично богата. Писателят използва езиковите средства, като многостранно ги вгражда в структурата на текста. Така по естествен път в потока на речта и в ритъма на авторския изказ се ражда барокова орнаментика.

Гинка Бакърджиева, съставител и преводач на “Легенди за любовта”, включва в книгата разкази, които дават добра представа за творчеството на Ю. Зейер. Проявената от нея селективност ни потапя в свят на фантазия, романтика и любов. Опирайки се на богатия си преводачески опит (превела е над 15 чешки филма, както и твори на В. Незвал, Вл. Ванчура и др.), тя приобщава читателите към светоусещането на автора и атмосферата на творчеството му, като нюансира текста чрез синонимното богатство на нашия език. Уловено е недонизказаното, закодирано някъде дълбоко в сърцевината на чешката фраза чувство, усетени са вариациите на подтекста и е намерено най-подходящото съответствие в българския език.

При цялата сложност на чешкия текст преводът звучи леко и избистрено гладко. На български език легендите не са загубили своята художествена цялост и великолепно предават очарованието и магията на любовта. Преведените разкази не само разкриват възможности за запознанство с едно интересно творчество. По своя характер и съдържание те представляват отворен прозорец към чешката литература и култура.

Катерина Томова